

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.

Félévre ... 4 kor.

Egész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

Megjelen
havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség:

IX., Ferencz-körut
31. szám, I. em.

Kiadóhivatal:

V. Váczi-körut 78. sz.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egyes.,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunstmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna-s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaihelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athléta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi torna- s vivóegyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézteinek.

Az elemi iskolák tornatanítása.

A tudomány sem szabadulhat a divat hatalma alól; legalább annyiban nem, hogy divatba hozása és divatból kijövése mellett és ellen mit sem tehet. Valamikor a neveléstan is divatos tudomány volt, sőt a testi nevelés nálunk pár évig uralta a művelt lelkeket. Ezen időt a középiskolai oktatás helyesen felhasználva, magát a középiskolai testgyakorlatokat egészen átreformálta. Ugy de az elemi iskolai tornatanításnál maradt minden a régiben, azaz nem előre, hanem hátra mentünk.

Csodálkozom, hogy a tanítói országos értekezleten maguk a tanítók nem beszéltek a dologról. De viszont nagyon jól tudom, hogy a nagyobb városi elemi iskolai tanítókon kívül mások hallani sem akarnak arról, hogy p. u. a mezitláb pusztai gyerekek is tornázzanak. Szóval nem sokat beszélnek és sok iskolában meg semmit sem tesznek a kis tanulók testi nevelése érdekében, minek okát én legfőképen abban látom, hogy a tanítóképzőkben gondoskodnak ugyan némileg a növendékeknek testgyakorlatairól, de vajmi kevés történhetik tornatanítói képesítésük ügyében. Mert azt nagyon

könnyű elérni, hogy p. u. a főváros elemi iskoláiban, a remekül felszerelt tornatermekben a tanító a kiszabott tornaórát megtartsa, de mit, mikor, hogyan, hol tanítson, mondjuk egy pusztai tanító. Pedig erre kellene gondot fordítani.

Azt a felfogást pedig, hogy az ügyes testi munkával foglalkozó paraszt gyerekeket minek is tornáztatni, talán itt, e lapokban, nem is keltenne cáfolgatni. De azt csak elismeri mindenki, hogy még az ugyancsak erős paraszt-katonák is mily sokat nyernek a csekély értékű katonai tornázás által. Azoknak a kis parasztgyermeknek pedig ugyancsak szükséges az ügyességre, találékonyságra és erősre nevelő tornaóra.

Azt kell azonban elsősorban keresnünk, hogy miként lehetséges az, hogy a miniszteri utasításokban annyira hangsúlyozott testi nevelésnek az elemi iskolákban és a tanítóképzőkben olyan kevéssé tesznek eleget. Erre a meghatározottabb felelet csak az lehet, hogy azért, mert egyik helyen sem ellenőriztetik eléggé az ügy. Az elemi iskolai tornatanítás nem sok szellemi és testi képzettséget kíván ugyan, de mégis csak érteni kell hozzá, hogy valaki tani-

tani, annál inkább, ha valaki a tanítást ellenőrizni akarja. Ugy kell hogy legyen, hogy a tanfelügyelőségek vagy nem értenek alaposan a tornatanításhoz, vagy pedig sok egyéb munkájuk mellett ennek ellenőrzéséről megfelelkeznek. Hanem a legjobb akarat és a leggyakorlatibb ismeretek mellett a tanfelügyelők mégsem lehetnek a tanítók tornatanárai, mert most elsősorban arra van szükség, hogy a rosszul képezett tanítókat útra vezessük.

Nem lehetne másképp a dolgon segíteni, mint a tornafelügyelők kinevezésével. Azonban a tornafelügyelők azokból a vidéki elemi iskolai tanítók közül volnának kiválasztandók, kik eddig is jól tanították a tornázást. Nem gond nélkül állásokra, hanem munkás, dologhoz értő emberekre volna szükség, hogy az elemi iskolákban ne maradjon hátrább a tornatanítás, mint a középiskolákban. Mert most úgy vagyunk, hogy emitt folyton haladunk, ott meg hanyatlik az ügy.

Az elemi iskolai tornatanításnál nem lehet egyforma tanterv szerint dolgozni, mint a középiskolában. Mert itt az iskolák sokban eltérnek egymástól. Egyik iskolában semmi eszköz sem áll a tanító rendelkezésére, másikban pedig egy szépen berendezet tornaterembe gyűjtheti növendékeit. Egyik helyen csak télen járnak a növendékek az iskolába, másikban az egész tanév alatt. Így mindenekelőtt egy olyan tantervre volna szükség, melyet minden iskola betarthatna. Ezen tanterv aztán bővülne a körülményekhez képest.

Mindenesetre szükséges volna a tanítók számára póttanfolyamok rendezése, de a tanítási idő alatt, mikor a növendékek a gyakorlati tanítás céljaira rendelkezésre állhatnak. Ezeket a tanfolyamokat is elemi iskolai vidéki tanítók tartanák, nem magasabb képesítésű tornatanárok, kik a mértéket nehezebben találják el. Az ellenőrzésre hivatott tornafelügyelőknek kellene a tanfolyamokat vezetni, kik így megismernék a tanítókat már jó előre.

Az elemi iskola régi tornázási tervében sok változtatni való lesz, mert úgy a rend, mint a szertornázási gyakorlatok túlságos uralkodók. Hanem a szabadgyakorlatokat erősen kell gyakoroltatni, de csak a legegyszerűbbeket. A

szabadtéri gyakorlatokat, főleg a játékokat kell az iskolákban is előtérbe állítani. Nagyon sajnálatos, hogy az országos tanítói gyűlésen nem tárgyalták e kérdéseket, de megnyugtató, hogy e nélkül is sorra kerül Berzeviczy minisztersége alatt ez ügy, melynek eddigi sikerei is az ő nevéhez tapadnak.

Vidéki.

Az aradi tornaegyesület házi versenye.

Szeptember hó 25-én tartotta meg az „Aradi Tornaegyesület” őszi szabadtéri torna- és atletikai házi versenyét a lyceumi torna- és játszótéren, melyet nagyszámú és intelligens közönség mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel nézett végig. Különösen egy új versenyszám, a hármassugrás, kötötte le a közönség figyelmét, melyet az „Aradi Tornaegyesület” mutatott be először az aradi közönségnek, mely már megszokta azt, hogy a testgyakorlás és sprot minden ágát először az „Aradi Tornaegyesülettől” látja, ettől az agilis és az egész országban ismeretes és a vidéki torna- és sportegyletek között a legrendszeresebben működő vezető egylettől.

Pont negyednégy órakor vonultak fel a tornászok az „Aradi Tornaegyesület” remek új zászlója és az Országos Tornaszövetség szép zászlója alatt, mely a legközelebbi szövetségi tornaünnepélyig az „Aradi Tornaegyesület” őrizete alatt marad. Az Aradi Tornaegyesület zászlóját Bauer Gyula, a tornaszövetség zászlóját Mudin István vitték.

A gazdag műsor második száma szabadgyakorlat vasbottal volt, melyet Nagy Sándor egyesületi titkárnővezető vezényelt s melyet a tornászok az „Aradi Tornaegyesülettől” már megszokott pontossággal végeztek.

Ezután általános csapattornászás volt; az első csapat Basel Ottokár, a második csapat Kmetykó Lajos előtornászok vezetése alatt csinos gyakorlatokat mutatott be.

A szertornázás után a versenyek következtek. A 91.4 mtr. síkfutásban indultak: Grumár László, Pelkovits M. Béla, Sándor Zsigmond és Weisz Imre. Elsőnek érkezett be Pelkovits M. Béla 11⁴/₅ perc alatt. Második volt Sándor Zsigmond. A futás-versenyeknél indító volt Nagy Sándor, időmérnök Rózsnyay Kálmán és dr. Steinitzer Pál, pályabírák Peterffy Antal és dr. Robitzek Ágoston, célbíró Burián János kir. főgimnáziumi igazgató, voltak.

A 109.68 mtr. gátfutásban résztvettek: Mudin István, Sándor Zsigmond és Weisz Imre. Első lett Mudin István, második Sándor Zsigmond.

A verseny harmadik száma magasugrás volt, amelyben Grumár László, Mudin István és Sándor Zsigmond vettek részt. Mudin István és Sándor

Zsigmond között holtverseny állott be, s így 1:45 mtr. magasugrásért mind a ketten első díjat, ezüst érmet kaptak.

A távol súlydobásban rész vettek: *Grumár* László, *Bauer* Gyula, *Mudin* István és *Sándor* Zsigmond. Első lett *Mudin* István 10:91 mtr., második *Bauer* Gyula 8:63 mtr. dobással.

Most következett a gerelydobás, melyben *Grumár* László, *Mudin* István, *Petkovits* M. Béla, *Reiner* Vilmos és *Sándor* Zsigmond vettek részt. Első győztes lett *Mudin* István 26:42 mtr., második *Sándor* Zsigmond 25 méter dobással.

A hármassugrásban (távolugrás) résztvettek: *Mudin* István, *Petkovits* M. Béla és *Sándor* Zsigmond. Első volt *Mudin* István, 10:64 mtr., második *Petkovits* M. Béla 10 méter távolugrással. *Mudin* István versenyen kívül 11:15 métert ugrott.

Ezzel az érdekes és minden tekintetben fényesen sikerült házi verseny véget ért. Derék tornászaink szép sikereket mutattak fel, ami annál inkább kiemelendő, mert a nyári szünidő után, a tornaévad megnyitása elején rövidesen ily szép és gazdag műsort tudtak a közönségnek bemutatni, ami amellet bizonyít, hogy az „*Aradi Tornaegyesület*” Arad város sportegyesületei között vezető szerepét mindig megtartja.

A házi versenyben résztvettek: *Sándor* Zsigmond, *Basel* Ottokár, *Pichler* Fülöp, *Petkovits* M. Béla, *Grumár* László, *Petrishyn* Gyula, *Kmetykó* Lajos, *Weisz* Imre, *Mudin* István, ifj. *Kamráth* Géza, *Nádray* Aurél, *Bauer* Gyula, *Reiner* Vilmos, *Flamm* Lajos és *Nagy* Sándor.

A jól sikerült házi verseny után a versenydíjakat, az első győzteseknek ezüst, a második győzteseknek bronzérmét *Robitzek* Ágoston úr, a zsüri elnöke, buzdító szavak kíséretében, osztotta ki.

Este a tornászok *Kass* vendéglőjében társas estélyre gyűltek össze, hol dr. *Steinitzer* Pál alelnök a nyári vívóakadémiában résztvett tagoknak, nevezetesen dr. *Angol* István, *Nagy* Sándor, *Sándor* Arthur, *Sándor* Dénes és *Kmetykó* Lajosnak, kiosztotta az ezüstérmeket.

A jól sikerült társasestély legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig eltartott.

N. S.

A pozsonyi tornaegyesület nemzetközi versenye.

A pozsonyi tornaegyesület június hó 19-én tartotta meg nemzetközinek hirdetett, de a résztvevők csekély számát tekintve, házi jellegűvé törpült torna és atletikai versenyt. Ez alkalommal két bajnokság került eldöntésre, és pedig a 402:25 m. gátfutás és diszkoszvetés bajnoksága, mely utóbbival a pozs. hölgyek vándordija is járt. A gátfutásnak *Nirnsee* Gyula; a diszkoszvetésnek már harmadszor — *Coray* Arthur volt védője. *Nirnsee* Nagy Józsefben hatalmas ellenfelére akadt. *Coray* azonban — bár igen szép eredményt ért el — komoly versenytárs nélkül könnyen jutott a 600 korona értékű tiszteletdíj végleges birtokába. — Nagy hiba, hogy az ily sűrűn rendezett versenyeket nemzetközinek hirdetik; elegendő lenne, ha ezek országos jellegűeknek mondatnának csupán, s talán ez lehet oka annak, hogy Pozsonyban e versenyeknek maholnap alig akad nézőjük, holott ezek más vidéki városokban kisebb címmel, de talán nagyobb körültekintéssel és utánjárással rendezve sok versenyző s ezernyi közönség jelenlétében szoktak lefolyni. A pozsonyi nemzetközi versenyen 5 bécsi, 7 budapesti, 2 soproni s 1 szombathelyi versenyző jelent meg. Attól félek, hogy az ily arányú nemzetközi versenyek mihamar értéküket fogják veszteni s megeshetik, hogy a csakugyan valódi országos és nemzetközi versenyekre sem fogunk kapni nézőközönséget. Hirdetünk sok-sok résztvevőt . . . s megjelenik mindössze X versenyszámra 15 versenyző.

A másik észrevételem az összetett tornászati főversenyre vonatkozik. Ennek újabban alkalmazott pontozása, illetve elbírálása módosításra vár. Már eddig is tapasztalhattuk azt, hogy ez a pontozási mód kielégítő s helyes eredményre nem vezet. Legtöbb esetben magát a bírót sem elégíti ki a saját bírálata s maga csodálkozik legjobban a végeredményen. És ilyenmő pontozás mellett, bármilyen jeles tornász ellenében is feltétlenül előnye van a jó ugrónak. Ha már a *tornászati* főversenybe bevesszük 3-ik szernek a rúdugrást, akkor az ugrásnál is — ha következtetések akarunk maradni — figyelemmel kellene lennünk a helyes és plasztikus testtartásra. Itt azonban ugyanazzal a versenyzővel szemben — kinek testtartását az előző két tornaszerezen pontoztuk — következtelenek vagyunk s csak a reális eredményét vesszük figyelembe. Mindenkit egyaránt kielégítő, következetes s éppen ezért igazságos elbírálással felemelő üdvös hatást remélhetünk s a versengésre ösztökélünk, ellen esetben maholnap e versenyszámra is alig-alig kapunk versenyzőt.

A versen maga kedvező időjárás s máskülönben pontos és szakszerű rendezés mellett — a következőleg folyt le.

I. *100 yardos ifjúsági síkfutás.* Győztes lett mint első: *Babos* Vilmos, 2-ik *Ronay* Aladár, 3-ik *Varga* János.

II. *100 yardos síkfutás.* Két előmérkőzés után a döntőben első lett *Nirnsee* Gyula P. T. E. 10 kétötöd mp. alatt; 2-ik *Beh* Adolf a bécsi W. S. C.; 3-ik *Blazsek* Ferencz B. T. C. tagja.

III. *Súlydobás.* (Két versenyzővel.) Első lett: *Coray* Arthur B. T. C. 11 m. 15 cm. dobással; 2-ik *Luntzer* György P. T. E. tagja 10 m. 22 cm. dobással.

IV. *Távolugrás verseny.* (5 versenyzővel.) Igen érdekes verseny. Első lett: *Blazsek* Ferencz B. T. C.

6 m: 58 cm.-es ugrással; 2-ik Nagy József B. A. C. 6-13; 3-ik Nirnsee Gyula 6-03 m. ugrással.

V. 200 méteres ifjúsági síkfutás. Első lett: Babos Vilmos 2-ik Varga János és 3-ik Magda János.

VI. 402-25 m. gátfutás Pozsony szab. kir. város bajnokságáért. (Két komoly versenyzővel, a 3-ik csak 10 métert futott, hogy a 2-ik díj is kiadható legyen.) Első lett: Nagy József B. A. C. tagja 61 mp. alatt; 2-ik 2 méterrel hátrább Nirnsee Gyula P. T. E. tagja.

VII. Diszkoszvetés Pozsony szab. kir. város bajnokságáért és a pozsonyi hölgyek vándordíjáért. Résztvett 3 pozsonyi s Coray védő.) Első lett 39-68 m. dobással Coray Arthur B. T. C. tagja; 2-ik Luntzer György 35-39 m.; 3-ik Izsó Gábor 25-35 m. dobással.

VIII. Staféta futás 4 futóval (400 méterre.) Résztvett benne 3 egyesület, névszerint: a pozsonyi, a budapesti, B. T. C. és a bécsi W. B. C. egyesülete. Első lett szép stílusban nyerve a pozsonyi tornaegyesület: Nagy A., Nirnsee, Terebessy és Új futókkal. 2-ik lett a bécsi W. B. C. Beh, Sittinger, Schöffsthaler és Weisz futókkal.

XI. Összetett tornászati főverseny. (Nyújtó-korlát és rúdugrás.) 5 versenyző. Első lett Antos Mihály a budai T. E. tagja 35-2-ik lett: Szabó Kálmán szombat-helyi V. T. E. tagja 33. 3-ik: holtversenyben: Kakas Gyula B. T. C. és Bóór Nándor S. T. E. tagja 29 egy-séggel.

X. 1000 méteres síkfutás 6 versenyzővel. Első lett könnyen nyerve 2-55 mp. alatt Nagy József, 2-ik Beh Adolf W. S. C., 3-ik Hedinger Miksa M. A. C.; 4-ik Hönich Antal III. k. és P. T. E. tagja.

XI. Jubileumi labdarúgó mérkőzés. Ez alkalommal a P. T. E. I-ső csapata 100-adszor játszott Pozsonyban. Ellenfele a bécsi „Währinger Bicycle Club” volt. Nyert a pozsonyi csapat 5 goalt adván 1 ellenében.

Pozsony.

Michnay Gyula.

Ifjúsági tornaverseny Pozsonyban.

Május hó 28-án d. u. 3 órakor tartották meg a pozsonyi középiskolák (áll. főreál, evang. lyceum) kir. kath. főgymnásium és felső keresk. iskola) helyi érdekű tornaversenyüket.

A verseny díszelnökségét Bartal Aurél főispán és Broly Tivadar főpolgármester vállalták el. A versenyek kedvező időjárás s ezernyi közönség élénk érdeklődése mellett folytak le. Sorrendjük a következő volt: 1. Felvonulás. 2. Hymnus. 3. Szabadgyakorlatok. 4. Intézetként bemutatott szabadgyakorlatok kézi szerekkel. 5. Szertornázás. 6. Mászóversenyek. 7. Összetett főverseny. (Súlydobás és távolugrás) két nappal előbb. 8. Síkfutás. 9. Fülelabda és football játékok döntő mérkőzése. 10. Szózat. 11. Elvonulás.

Az ünnepély a Hymnus eléneklésével, melyhez a kíséretet a honvédszenekar szolgáltatta s melyet a közön-

ség is az ifjúsággal együtt kalaplevéve énekelt, vette kezdetét. Az 1400 tornász által bemutatott szabadgyakorlatok a lehető legszebben sikerültek. Az intézeteként külön bemutatott gyakorlatok szintén és méltán kiérdemelték a közönség tetszését. Szép volt a lyceum füzére és a reáliskola által bemutatott piramis, de tetszett a gimnázium füzére is, melyet annak vegyeskara tornászindulójára végeztek.

A szertornázásban a reáliskola és gimnázium mutatott be csapattornázást. A lyceum tornászai pedig a nyújtón és korláton minta-csapattornázást mutattak be feltűnő precizitással. Összetett főversenyben első lett az evang. lyceum 128 m. 94 cm. egységgel, második a főreál 123-41; harmadik pedig a felső ker. iskola, mely is 122-32 egységet tudott e versenyben felmutatni. E főversenyben a legjobb súlydobót és távolugrókat külön éremmel is jutalmazták. A legtávolabbat Nagy Sándor reáliskolai tanuló dobta (18 m. 67 cm.). A legjobb ugrásért Veres József lyceumi tanulót tüntették ki. A fülelabdaversenyben az evang. lyceum került első helyre. A football pedig az ev. lyceum és a főreáliskola csapata közt 0:0 arányban eldöntetlen maradt.

Végeredményben az evang. lyceum nyert 51 első, 22 második és 7 harmadik, összesen — 80 érmet.

Az áll. főreál nyert: 31 első, 30 második, és 7 harmadik, összesen 68 érmet.

A kir. kath. főgymnázium nyert: 6 első, 4 második és 11 harmadik, összesen = 21 érmet.

A felső ker. iskola nyert: 3 első, 6 második és 10 harmadik, összesen = 19 érmet. A mintaszerűen rendezett tornaverseny Niedermann Ignác kir. k. főgymn., Michnay Gyula és ág. evang. lyceum és Gottl Adolf áll. főreál iskolai tornatanárok érdeméül tudandó be.

Dévai tornaverseny.

A dévai m. kir. állami tanítóképző intézet június 12-én tartotta évváró tornaversenyét, melyről a legfényesebb siker elismerésével számolunk be. A „mens sana in corpore sano” elvének érvényesítését a legeredménydúsabb kivitelben láttuk s azok a bámulatos gyakorlatok, melyeknél erő, ügyesség és legpompásabb testtartással párosultak: tanúi annak, hogy Szalatsy Rezső tornatanár fáradságot nem ismerő buzgósa, alapos szak-tudása, minden aprólékosra kiterjedő figyelme tudott csak ily szép, minden ízében tökéletes ünnepélyt produkálni. De ép oly nagyok az érdemei Boga Károly igazgatónak, az intézet szellemi és anyagi vezetőjének, ki bőkezűleg nyújtván segítyezését, szellemi és anyagi támogatását, lehetővé tette, hogy a felszerelés és minden szükséges dolog rendelkezésre álljon, melyek nélkül ily eredmény felmutatása lehetetlenne vált volna.

Az ünnepélyen megjelent Mara László főispán, a versenybíróóság díszelnöke, úgyszintén közéletük minden kitünősége és vezetője majdnem kivétel nélkül, valamint honvédszászlóaljuk tisztikara teljes számmal.

A díszesen elrendezett nézőtérren százakra menő nézőközönség várta az ünnepély kezdetét, díszes tavaszi toillettkben szép asszonyok s leányok várták

türelmetlenül a tornászok felvonulását, mely a „Hunydi-induló“ hangja mellett délután 5 órakor kezdődött meg. A felvonulás után az ifjúság a jury dízsátora előtt felállván, a Hymnuszt énekelte el, mit a közönség fennállva, levett kalappal hallgatott meg.

Ezután megkezdődött a verseny, mely a következő eredménnyel folyt le:

500 méteres futás (staféta) versenyben. Osztályverseny.) Első a III. évfolyam: Kovács Gyula, Pekurár Sándor, Mausz Miklós, Komáromi József és Vas Miklós, kik az 500 méteres pályát 1 p. 4 mp. alatt futották meg. Második helyre érkezett a IV. évfolyam 1 perc $4\frac{3}{5}$ mp. alatt (Urbancsek Mihály, Raikics Antal, Tampa János, Toganel Lőrinc, László Ferenc.)

A gerelydobás távolba versenyben igen formás. szép dobással első Schneider Rudolf II. évf. növendék 30·85 m., második Soós István II. évf. növ. 29·70 m., harmadik Vas Miklós III. évf. növ. 29·15 m. dobással.

A magasugrásban első Pekurár Sándor III. évf. növ. 1·62 m., második Balásy Gyula I. évf. növ. 1·75 m., harmadik Urbancsek Mihály IV. évf. növ. 1·55 m. ugrással.

Az alacsony nyújtón. Első Pekurár Sándor III. évf. növ. $41\frac{1}{2}$, második Orbán Gábor II. évf. növ. 41, harmadik Kánya Lajos II. évf. növ. 39 ponttal.

A távolugrás a közönség meleg érdeklődése mellett folyt le, miután a 12 versenyző közül mindegyik 5 m. 50 cm-nél nagyobbat ugrott. Első Pekurár Sándor III. évf. növ. 5 m. 96 cm., második Urbancsek Mihály 5 m. 95 cm., harmadik Raikics Antal IV. évf. növ. 5 m. 90 cm. ugrással.

A diszkoszban: Első Urbancsek M. 30·80 m., második Kornea Szavitru 28·20 m., harmadik Soós István 24·75 m. dobással.

A rúdugrásban. Első Pekurár Sándor III. évf. növ. 2·90 m., második Urbancsek Mihály IV. évf. növ. 2·80 m., harmadik Vas Miklós III. évf. növ. 2·40 m. ugrással.

Verensytornázás lovon versenyében. Első Kánya Lajos II. évf. növ. $46\frac{1}{2}$, második Tampa János IV. évf. növ. 42, harmadik Pekurár Sándor III. évf. növ. $40\frac{1}{2}$ ponttal.

Az intézeti összelelt főversenyben, (osztályverseny) súlydobás távolba és távolugrás, mely verseny június 11-én d. u. folyt le: első győztes osztály a II. évf. lett 104·9 ponttal, második a IV. évf. 103·96 ponttal. Eszerint a gyönyörű selyem lobogót a II. évf. derék csapata nyerte el, mely addig birtokában marad, míg tőle a következő intézeti viadalok alkalmából valamelyik évf. növendékei el nem nyerik. A győztesek nevei: Lezniczky Bertalan, Soós István, Kornea Szavitru, Czibók Sándor és Unger Károly.

A 100 méteres gátversenyben első Raikics Antal IV. évf. növ., második Urbancsek Mihály IV. évf. növ., harmadik Pálffy Gyula III. évf. növ.

Az 1000 méteres síkversenyben első Kanabé Gyárfás II. évf. növ., ki a pályát 3 p. 25 mp. alatt futotta be. Második Kőmőczy István, harmadik Balásy Gyula I. évf. növendékek voltak.

A verseny utolsó, de egyik legszebb pontja a *fúleslabda-mérkőzés* volt. Egymással szemben 10—10 kemény, kipróbált játékos állt s hosszú küzdelem után sikerült a II. és III. évfolyambeli csapatnak 2 góllal az ellenfelet legyőzni.

Minden egyes versenyben az első győztes nagy ezüst-, a második kis ezüst-, a harmadik bronz-érmel

nyert. A versenybírószág Boga Károly intézeti igazgató által alapított aranyérmel Pekurár Sándor III. évf. növendéknek ítélte oda, ki különösen sokoldalúságával tűnt ki.

Derék honvéd-tisztikarunk igazán nagybecsű érdeklődésének jeléül három darab értékes versenytárgyat adományozott versenydíjúl, amelyekkel a versenybírószág Pekurár Sándor III., Urbancsek Mihály IV. és Lezniczky Bertalan II. évf. növendékeket tüntette ki.

A verseny befejeztével Boga Károly igazgató lelkes beszéd kíséretében osztotta ki a díjakat, mely után az ifjúság a szózatot énekelte el s győzteseit vállára emelve vonult el a küzdő-porondról, a néző-közönség szívében szép emléket hagyván maga után.

Ezután a vendégek nagy része az intézeti internátus ebédőjébe vonult vissza, hol az intézet buzgó igazgatója fényes lakomával vendégelte meg a megjelenteket. Az első felköszöntőt *Tóth* Ferencz mondotta, ki mint szakértő-bíró ecsetelvén a díszes verseny fényes eredményét, poharát annak fáradhatatlan munkásaira, *Boga* Károly igazgatóra és *Szalatsy* Rezső tornatanárra üritette, mire lelkes, szünni nem akaró éljenzés tört ki a jelenlevők között. A díszes, nagy társaság a késő esti órákig maradt együtt és mint az ilyenkor szokás, felköszöntőkben nem volt hiány; az ifjúság pedig később táncra perdült s virágos kedvvel ropta a táncot.

H—e.

Az aradi vivóakadémia kritikája.

A magyar vivómesterek egyesülete (Budapesten) karöltve az aradi tornaegyesülettel, a pünkösdi orsz. tornaünnepélyek alkalmából az aradi nyári szinkörben ritka szépen sikerült vivóakadémiát rendeztek, melynek tiszta jövedelme részben a M. v. m. e. nyugdíj alapja javára fordítottat.

Ezen rendkívüli érdekes, teljesen magyar jellegű vivóakadémia, az igen tágas szinkört színültig megtöltő előkelő nagy közönség előtt esti 8-kor kezdődött.

A zsűrit képviselték: gróf Teleky Sándor elnök, M. Urbán Iván és Szabó István társelnökök, Dr. Keresztessy József vivásvezető, Dr. Czölder János, Dr. Háromy László, Kuczera Vida stb. zsűri-tagok Budapestről s ezeken kívül a következő zsűri tagok Arad és vidékéről: Dr. Sugár Jenő, Szathmáry János, Maisne Vincenzo.

A pódium, mely egy ügyesen összeállított, alacsony, másfél méter széles és 12 méter hosszú deszka hidból állott, a szinpad előterében volt felállítva.

Dr. Keresztessy József közvetlen 8 óra után jelt adott a megkezdésre és a következő sorrendben állítá elő a vivópárokat.

1. Nagy Sándor vivómester Arad, és tanítványa Sándor Dénes amatőr Arad, kardiskola. 2. Halász Zsiga vivómester Budapest, és fia ifj. Halász Zsiga amatőr Budapest, vitőriskola. 3. Bulyovszky Gyula amatőr Budapest, Halász Zs. vivóiskola, Karácsonyi Jenő amatőr, H. Zs. iskola, kardmérkőzés. 4. Lovas Gyula vivómester Budapest, Stiegler István helyettes vivómester Budapest, vitormérkőzés. 5. Ifj. Halász Zs. amatőr Budapest, H. Zs. iskola, Merkel László amatőr Vízny K. iskola vitormérkőzés. 6. Nagy Sándor vivómester Arad, Geszti Ágoston h. vivómest. Nyitra, vitormérkőzés. 7. Tasnády Endre amatőr Pancsova, H. Zs. iskola, Dr. Bakos Géza amatőr Budapest, kardmérkő-

zés. 8. Sándor Arthur amatőr Arad, Nagy S. iskola, Kmetykó Lajos amatőr Arad N. S. iskola, vitőrmérkőzés. 9. Dr. Angel István amatőr Arad, Nagy S. iskola, Halász Gusztáv h. vívómester Budapest, vitőrmérkőzés. 10. Sándor Arthur amatőr Arad, Nagy S. iskola, Sándor Dénes amatőr Arad N. S. isk. kardmérkőzés. 11. Tóth Ferenc vívómester Déva, Nagy Sándor vívómester Arad, kardmérkőzés. 10 perc szünet, mely alatt. 1. Vladimir N. bírómester Arad, Erődy Béla amatőr Budapest, iskolabirkózást. 2. Bach Benő amatőr pedig Arad, buzogány gyakorlatokat mutattak be. Szünet után. 1. Nagy Sándor vívómester Arad, és tanítványa Kmetykó Lajos amatőr Arad, vitőiskola. 2. Geszty Ágoston h. vívómester Nyitra, Varga Sándor h. vívómester Kolozsvár, kardmérkőzés. 3. Karácsonyi Jenő amatőr Budapest, H. Zs. iskola, ifj. Halász Zs. amatőr Budapest, kardmérkőzés. 4. Dr. Angel István, amatőr Arad, N. S. iskola, Stiegler István h. vívómest. Budapest, kardmérkőzés. 5. Halász Zsiga vívómester Bpest, és tanítv. Bulyovszky Gyula amatőr Budapest, kardiskola. 6. Dr. Bakos Géza amatőr Budapest, H. Zs. iskola, Bach Jenő amatőr Arad, Orbán iskola, kardmérkőzés. 7. Halász Gusztáv h.-vívómester Budapest, H. Zs. iskola, Karácsonyi Jenő amatőr Budapest H. Zs. iskola, kardmérkőzés. 8. Lovas Gyula vívómester Budapest, Varga Sándor h.-vívómester Kolozsvár H. Zs. iskola, kardmérkőzés. 9. Halász Zsiga vívómester Budapest, Víz Károly vívómester Budapest, kardmérkőzés.

A megtörtént, s ritka szépen sikerült vívóakadémia előbbi sorrend szerinti lezajlása után megelégedéssel és örömmel konstatalhatjuk azt, hogy a régi rendkívül egyszerű, de megdönthetetlen alapigazságokon nyugvó magyar vívás rendszerének hívei, ez alkalommal is oly kézzelfogható tanúbizonyságát adták ezen rendszerben elért magasabb fokú képzettségüknek és tökéletesedésüknek, amely minden hozzáértő jelenlétét meggyőzhetett arról, hogy a néhai nagymester utódai: idősebb Keresztessy Józsefnek tanítványai, az ő szellemében üzött vitőr- és kardvívásnak iskoláját nem csak hogy el nem hanyagolták, de ezen tökéletes rendszer hívei élükön Halász Zsiga maestroval, valamint Víz Károly, Lovas Gyula, Nagy Sándor, Tóth Ferenc stb. vívómesterekkel, Halász Gusztáv, Stiegler István, Geszty Ágoston, Varga Sándor helyettes vívómesterekkel és Tasnády Endre, Dr. Bakos Géza, Dr. Angel István, Bulyovszky Gyula, Karácsonyi Jenő, Sándor testvérek, Kmetykó Lajos, ifj. Halász Zsiga és Merkel László tanítványaikkal tényleg oly szép eredményt produkáltak, amely feltétlen elismerést érdemel.

Ama dogmatikus követelménynek ugyanis, mely szerint a vívás cselekvéseit mindig és minden körülmények között a védelem bázisára kell helyezni, legelső sorban törekedtek megfelelni.

Azon eljárás kötelező érzetének hatása alatt állott a vívók legnagyobb része, hogy ellenfelének támadásait respektálva, inkább a védelem biztosabb menedék vára alá húzódott, mintsem, hogy kétesű érték ellentámadásokkal veszélyeztesse mind magát, mind pedig az így nagymértékben elért igen szép általános eredményt.

A mesterek iskolavívása tanítványaikkal, mint Nagy Sándor kardiskolája Sándor Dénessel és vitőriskolája Kmetykó Lajossal, Halász Zsiga vívómester vitőriskolája Zsiga fiával és kardiskolája Bulyovszky Gyulával nyíltan szemléltetővé tették azt, hogy rendszerük a legbiztosabb eredményekre jogosító alapokon nyugszik.

A szúrások és vágások a legtermészetesebb csukló

körül forgatott rövid emeltyü-karral való vezetése, a védések, a fegyvernek súlypontja körül történt leg-
rövidebb úton való erőt alig, inkább érzést igénylő befordítása, jellemezték mindkét mester és tanítványaiknak iskoláját, amit a közönség zajos tapsokkal és gyakori tetszésnyilvánításokkal honorált. Valósággal elvitázhatatlan körülmény az, hogy a kard hegyétől a könyökig tartó hosszú emeltyü-karral csak egy kissé is súlyosabb fegyvert phisikailag lehetlenség oly gyorsan forgatni, mint a csuklóban forgatott jóval rövidebb emeltyü-karral.

Az előbbinél ugyanis, amíg egyrészlől az embernek az ahhoz igénylendő természetes ereje rendszerint hiányzik, mert egyik erőáttétellel erőszakosan megvan bénítva s ez igen nagy mértékben redukálja a mozgás és gyorsabban elérhető magasabb fokot, addig másrészlől egyáltalában nincs indokolta az, hogy egy kütölt — amely az egész kerék összeroppanásával fenyeget — tudva és szándékosan kiszakítsunk, kitérjünk. Épp oly ferdség lenne az ellenkezőt követelni, hogy ha csuklóval dolgozunk, teljesen merevített könyökkel vívjunk, mely szintén fontos kiegészítő része a vívás gépezetének. Ez a mily erőltetett, épp oly balga nézet, mert a könyök mérsékelt hajlásaira vívás közben szükségünk van, de nem annyira, hogy a csukló rovására azzal rendszeret alkossunk.

Véleményünk szerint phisikai képtelenség ugyanis az, hogy az ember szervezetének a mozgást és mozgást egyaránt minden irányban a legkönnyebben engedő, illetve közvetítő részét, a legruganyosabb, könnyen hajlítható, érzékeny és a legtermészetesebb forgási pontot, a csuklót a vívásnál mellőzni, télen-ségre kárhozhatni a sokkal érzékletlenebb, tehetetlenebb úgy a támadásnál, mint a védelemnél feltétlenül nagyobb mozdulatokkal járó könyökből való mozgatás kedvéért, a mikor ez csak némileg is súlyosabb fegyverrel merő képtelenség, a phisika törvényei ellen irányult merénylet. Mik ezt csak úgy tudjuk magunknak megmagyarázni és magunk előtt megérthetővé tenni, mely szerint a könyökrendszer térfogalása előtt élt valószínűleg egy olyan szerencsétlen mester, aki csuklójában megbénulva, hogy ambícióját kielégíthesse és kényerét megkereshesse, könyökből volt kénytelen vívni, ámde így a nehezebb kardot nem bírván, azt pihely könnyű fegyverrel volt kénytelen fölcserélni, a fogás sikerült, a próba rendszerre nőtte ki magát s ma már évek óta fenyegeti a csak komolyabb fegyverrel vívható, erőteljes, férfias plastikus vívást mindenütt.

A kontinens, sőt mondhatnánk a világ szélrőzsáinak minden irányában utat erőszakolt ezen hibás rendszer, azonban ma már nálunk erősebb gyökeret verni nem képes, a magyar talajba ültetett délszaki növény nem tud megküzdeni az erősebb éghajlattal, kezd lassan, lassan átváltozni s nemsokára be fog egészen olvadni, amit az is igazol, hogy ezidő szerint is már nagyon sok tekintetben aklimalizálódott. Ellenkezőleg, erre sem nekünk, sem a mi rendszerünkben szükségünk nincs. vívási rendszerünk oly tökéletes, hogy az semmi idegen beavatkozást meg nem tűr, magában teljes egész, mely más rendszert gazdagíthat, de minden más idegen beavatkozást kizár, csak magából táplálkozik és tökéletesedik, amit örök időkre az emberek testének, szervezetének, beosztásának és erejének hajszálig pontos arányában, elődeink által hamisíthatlan kiadásban szerkesztett és száradokon keresztül tartott próbák után véglegesített, komoly szerkezetű görbe kardunk és annak természetes úton-módon való vezetése biztosít.

Az a küzdelem, amelyben egyik ellenfélnek sem kell a másik fegyverének komolyságát respektálni, rendszeren elfajúl, marakodássá alacsonyodik, mert inkább boszúra ingerel, mint megfélemlít, s ép ez a legveszedelmesebb baj, óriási mértékben való visszaesése a komoly vívás művészetének, olyannyira, hogy annak emelkedését, tökéletesedését beláthatatlan időnkig képes visszavetni.

E komoly aggodalom már évek óta gyötri a magyar vívók nagy gárdájának legfőbb tagját; nem sok idővel ezelőtt nagyon sokan voltak a gárda tagjai között olyanok, akik az idegen rendszerre esküdtek, csak midőn sokszor arról kellett meggyőződniök, hogy az idegen rendszer cége alatt rendezett versenyek győztesei mindig csak a régi magyar rendszerben veredtek közül kerültek ki, kezdték elveszteni az új iránynyal szemben bizalmukat és méltán, mert az új rendszerben nevelt újabb nemzedék még most sem képes magának utat törni, pedig 8 hosszú év eredményének — ha a rendszer helyes — oly rendkívül szerencsés körülmények között, mint a milyenek között a magyar vívás talán soha nem élt e hazában, már-már eget kellett volna kérnie.

Hála a magyar vívómesterek azon benső meggyőződésén alapuló hitének, hogy a régi világhírű magyar vívási rendszernél nemcsak hogy tökéletesebb nincs, de más minden idegen rendszert messze túlszárnyal, ezen hitből kifolyólag odaadó buzgalommal dolgoztak türelmesen, visszavonultan fáradoztak a jövő magunka biztos alapköveinek letételén.

Ez az akadémia is egy ily alapkötetel volt, amelyen a vélemények erősségei fognak emelkedni, bizonyára a magyar rendszer javára, ami annyival is inkább feltételezhető, mert az ott résztvevő magyar vívómesterek és amatőr-vívók az elért szép eredményvel minden jelenlevőt meggyőzhettek arról, hogy itt nálunk csak a magunk áldott talajába vetett magnak, éghajlatunk alatt kelt, — saját véres verejtékünkkel áztatott évezred előtt — csemetéje az, mely ma már hatalmas fává fejlődött és amelynek egészséges, zamatos és tápdús gyümölcsével táplálkozunk. A délszakiét csemegeként, ha még egy ideig kénytelenek leszünk is túrni asztalainkon, de azokból erőt nem meríthetünk, de nem is akarunk.

Ez akadémia bebizonyítja azt, hogy teljesen felesleges nekünk továbbra is még az idegen rendszerek után kapkodni, mert mint láthatjuk, nem az idegen rendszer képezi a legjobb magyar vívókat, hanem a magyar rendszer tökéletesíti az idegen mestereket.

Örvendünk, hogy az akadémiában résztvevő mestereknek sikerült a jövő haladásába vetett hitet megerősíteni, a teljes bizalmat főébrésztetni: ezért hála és elismerés illeti őket a nagy közönség és különösen a vívósportkedvelők részéről, ami bizonyára nem fog elmaradni.

Egyben az amatőr-vívók is mindannyian a vívóakadémia méltóságának megfelelő színvonalon álló mérkőzést mutattak be, jó formában voltak, a cselekvésben ritka ilyen és ehez hasonló alkalmakkor élvezhető változatosságot produkáltak, a helyzet magaslátán állva, az ünnepek egész tartama alatt a nyugalom oly erősen begyökeredett, hogy az estélyt a vívópárok között gyakran tapasztalható félreértés, de még a véletlen sem zavarta meg, egyszóval a vívóakadémia mintaszerűen folyt le és hogy a díszes közönséget milyen teljes mértékben kielégítette a teljes 2 óra hosz-

száig tartó 2—2 számból álló sorrend, mutatja az, hogy nemcsak mindvégig türelemmel helyén maradt, de az utolsó szám befejezéséig untalan, meg-megnyilvánult tetszészajban és tapsviharban tört ki, s azon sajnálkozva, hogy már befejeződött, teljes meglepéssel és a legjobb benyomások között hagyta el a szinkört.

Nem mulaszthatjuk el itt az alkalmat felhasználni arra nézve, hogy az eszme megpendítőjének, Nagy Sándor aradi vívómesternek és Halász Zsiga budapesti vívómesternek elismerésünket ne nyilvánítsuk, az előbbi ugyanis helyben az Aradi Tornaegyesület részéről, az utóbbi pedig a fővárosban a Magyar Vívómesterek Egyesülete részéről buzgólkodtak nemes önfeláldozással a díszes ünnepély jó sikerén, hónapokon keresztül, amelynek jutalma lett az elért ritka szép eredmény és a közönség elismeréséből font hervadhatatlan koszorú.

A résztvevők pedig nyugodt lelkiismerettel tűzhetik mellükre az Aradi Tornaegyesület által felajánlott érmeiket és függeszthetik ki falaikra ugyanannak díszokleveleit.

A Magyar Vívómesterek Egyesülete pedig hála köszönettel fogja venni saját nyugdíja alapja javára a tiszta jövedelemnek megfelelő részét.

Fellette kívánatos lenne a magyar vívás rendszerének minél szélesebb körben való terjesztése érdekében, hogy ezen magyar kardokkal, magyar vívómesterekkel és azok tanítványaival magyar rendszer és szellemben rendezett vívóünnepély úgy a fővárosban, mint a vidéken is, minél előbb és minél gyakrabban megismétlődjék, ami annyival is inkább módjában lenne minden nagyobb városnak, mert a vívóakadémiák rendezését a Magyar Vívómesterek Egyesülete (Budapest, IV. ker., váci-utca 16. sz.), ha hozzá bizalommal fordulunk, készséggel elvállalaja.

Tekintettel pedig arra a körülményre, hogy a magyar mesterek nem saját zsebükre dolgoznak, hanem amíg egyrészt a jótékony cél iránti nemesebb érzés vezérli őket, addig másrészt az utóbbi években elhanyagolt rendszeres magyar művészet föllendítésének eméje lelkesíti hithű csapatjukat. Fáradozásuk és áldozatkészségük önzetlen, becsületos munka, s így remélhető, hogy a jó példát, úgy a főváros, mint sok vidéki városaink is követni fogják.

Adja a magyarok istene, hogy úgy legyen!!

Egy magyar vívómester.

Különfélék.

Országos tornaverseny a fővárosban. Lapunk szerkesztője az alábbi megtisztelő meghívást kapta, melyből örömmel értesülünk, hogy miniszterünk által teremtett intézményt ismét fejleszteni fogja azáltal, hogy a fővárosba gyűjti hazánk ifjúságát egy hatalmas, reméljük minden eddigi versenyt sikerben felülmúló ünnepélyre.

A m. kir. vallás és közokt. Minisztertől.
93718. szám.

A jövő 1905. évben a magyar tanulóifjúságot országos tornaversenyre kívánom a fő- és székvárosba egybegyűjteni.

Az iskolai testi nevelés hatékony eszközének bizonyultak eddigéig is az országos tornaversenyek, a

melyeket fejleszteni úgy nemzeti, mint nevelési szempontból egyik legszebb és legfontosabb feladatommak tekintem.

Azon reményben, hogy e feladatom megoldásában tapasztalataival, tanácsával Tekintetességem is kegyes lesz engem támogatni, van szerencsém tisztelettel felkérni, hogy a szóban levő 1905. évi országos tornaverseny előkészületeinek intéző bizottságában tagságot vállalni és ezen bizottságnak folyó évi november hó 19. napján délután 5 órakor a vezetésem alatt álló miniszteriumban tartandó értekezletén megjelenni sziveskedjék.

Budapest, 1904. november hó 2-án.

Berzeviczy Adolf.

Iskolák tornaünnepélye Budán. A budapesti I. kerületi állami főgimnázium és a II. kerületi állami főreáliskola az iskolai év végén rendkívül szépen sikerült intézeti tornaünnepélyt rendezett Budán, a Budapesti (Budai) Torna-Egylet szénatéri pályán. A sportünnepélyt rendkívül nagyszámú, díszes közönség nézte végig; a legnagyobb érdeklődéssel természetesen a szülők kísérték a tornaversenyt, melyen a diákok odaadásával és igyekezettel küzdöttek az iskola dicsőségeért. Ott voltak többek között: Kollár Lajos kir. tanácsos, a B. B. T. E. elnöke, dr. Czölder János, a tornaszövetség alelnöke, Kubasievits honv. miniszteri tanácsos, Mayer főreáliskolai igazgató, Hinscher Béla főgimnáziumi igazgató, Bély Mihály, a két intézet tanári kara teljes számmal stb.

A két intézet tanulóifjúságának felvonulása rendkívül impozáns volt. A Himnusz katonazene kíséret mellett énekelte el a diáksereg, mire a szabadgyakorlatok következtek, melyek meglepő precizitással folytak le. Az általános szertornázás ugró-zsámolykon, lebegő gerendán, lovon, bakon és magas korláton folyt le, rendkívül ügyesen. A különböző játékokat természetesen élvezettel nézte a közönség.

Majd az osztályok zárt versenyei következtek. Volt síkfutás, magasugrás, súlydobás távolba, súlydobás és magas korlát összetett verseny, távolugrás, rudmagasugrás és távolmagasugrás deszkáról.

A rudugrást Szebeny György (gimnázium) nyerte meg 2.60 méter eredménnyel.

A távolugrást deszkáról Szebeny Miklós (gimnázium) nyerte meg 6.25 méter eredménnyel.

Az intézeti nyílt versenyek a kötélhuzásból és a füleslabda-mérkőzésből álltak. A kötélhuzást a reáliskola nyerte meg, míg a füleslabda-mérkőzésben 3:2 arányban szintén a reál győzött.

A diákok végül oszlopokba sorakoztak s előttük hirdették ki a győzteseket. A Szózat eléneklése után a tanuló-ifjúság a legnagyobb rendben elvonult. A tornaverseny szép sikere Sulyok János és Szafka Manó *tornatanárok érdeme.*

Kiadótulajdonosok: Légrady Testvérek.

Ó V Á S!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly pneumaticok vannak forgalomban, melyekre **védjegyhamisítás szándékával**

„Continental“

szó van bélyegezve.

Figyelmeztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

Continental-Pneumatic

a gummiba préselt **sas** védjegyről ismerhető fel.

Egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy feljelentéseket, melyek a védjegybitorlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busásan jutalmazunk.

Magyar ruggyaárugyár részvénytársaság
Budapest.

Vivók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalm.

„Damascinus“- kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva **nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a keztyűt a kopástól.**

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896. sz. rendeletével tanítási czélokra ajánlotta.

== Bármely kardra könnyen ráerősíthető. ==

Legtöbb államban szabadalmazva.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyaárugyár részvénytársaság
BUDAPEST.